

Курах Олександр

аспірант кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль

Науковий керівник: Панухник Олена

доктор економічних наук, професор

провідний науковий співробітник науково-дослідного центру Військового інституту

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

м. Київ

ПАРТНЕРСТВО З БІЗНЕСОМ ЯК МЕХАНІЗМ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАД ЧЕРЕЗ ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ТА БІЗНЕС-ІНКУБАТОРИ

Сталий розвиток територіальних громад (ТГ) в Україні вимагає нових моделей економічного зростання, що базуються на партнерстві, децентралізації та ефективному використанні місцевих ресурсів. Одним із найбільш дієвих інструментів такої оптимізації є залучення приватного бізнесу до спільного проєктного розвитку — насамперед через формати індустриальних парків, бізнес-інкубаторів і центрів підтримки підприємництва. Це дозволяє громадам не лише активізувати підприємницьке середовище, а й знизити залежність від зовнішніх субсидій.

Індустриальні парки відіграють роль економічних фокусів на рівні громад. Вони створюють умови для концентрації виробничих потужностей, логістичних рішень та інженерної інфраструктури, необхідної для запуску нового бізнесу. Наприклад, у 2023 році в Броварській ТГ на Київщині почав діяти індустриальний парк «Brovary Industrial Park», де резиденти отримали доступ до готових виробничих площ, підведених комунікацій та податкових преференцій, що скоротило період запуску нових підприємств з 14 до 6 місяців [1]. Такий досвід свідчить про ефективність синергії місцевого самоврядування та бізнесу при чіткому стратегічному плануванні.

Бізнес-інкубатори та акселераційні центри – це ще один напрям, що набирає популярності в громадах, орієнтованих на інновації та підтримку молодіжного підприємництва. У 2022–2023 роках в Україні з'явилося понад 20 регіональних ініціатив, які поєднують освітні програми, менторство та фінансову підтримку для стартапів на місцевому рівні. Один із прикладів – Волинський обласний бізнес-інкубатор, який функціонує за підтримки Програми розвитку ООН (UNDP Ukraine) та місцевої влади. За даними програми, 35% його учасників упродовж року зареєстрували власну справу, що сприяло підвищенню зайнятості в громадах [2].

Важливу роль у розбудові таких партнерств відіграє не лише фізична інфраструктура, а й адміністративна підтримка з боку громад. Простота реєстраційних процедур, прозорі правила доступу до земельних ресурсів, впровадження електронних сервісів — усе це чинники, що впливають на інвестиційну привабливість території. У межах ініціативи DOBRE громади, які впровадили регламенти відкритого бюджету та цифрову мапу інвестиційних об'єктів, показали зростання надходжень від бізнесу на 12–15% у 2023 році [3].

Для сталого результату важливо, щоб партнерство з бізнесом не обмежувалося лише інфраструктурними проєктами. Громади повинні формувати довгострокові стратегії економічного розвитку, залучати бізнес до стратегічних рад, створювати кластери за принципом «громада – влада – бізнес – освіта». Такий підхід забезпечує мультиплікативний ефект: зростання місцевих податкових надходжень, нові робочі місця, зміцнення людського капіталу та соціальної згуртованості.

Отже, оптимізація бізнес-процесів у ТГ на основі партнерства з бізнесом – це не лише тактична відповідь на виклики сьогодення, а стратегічна інвестиція у майбутнє. Ефективні

індустріальні парки, підтримка локального підприємництва через інкубатори, впровадження інновацій та цифрових рішень – це конкретні кроки до підвищення фінансової спроможності громад та сталого місцевого розвитку.

Перелік використаних джерел:

1. Офіс Президента України. (2023). *Brovary Industrial Park презентував нову фазу розвитку: партнерство з громадою та інвесторами*. URL: <https://www.president.gov.ua/news>
2. UNDP Ukraine. (2023). *Business incubators supporting youth-led entrepreneurship in Ukraine*. URL: <https://www.undp.org/ukraine/news>
3. Global Communities. (2023). *Local Economic Development through Partnership: Results of DOBRE Program*. URL: <https://www.globalcommunities.org>

УДК 330.3

Мариненко Наталія

доктор економічних наук, професор
професор кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль

Ерстенюк Тарас

аспірант кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль

Кутко Тарас

аспірант кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль

ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ: ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Посилення негативного впливу екзогенних чинників на функціонування підприємств в умовах політичної та економічної нестабільності, зокрема зростання економічних ризиків, нестабільність законодавчого середовища, погіршення соціально-демографічних показників і деформація ринкової структури суттєво обмежують можливості підприємств у забезпеченні фінансової стійкості та конкурентоспроможності. У таких умовах критично важливим є впровадження ефективних механізмів антикризового управління, які передбачають диверсифікацію бізнес-процесів, оптимізацію витрат, активізацію інноваційної діяльності та розширення міжнародної співпраці.

Діяльність українських підприємств в умовах повномасштабної війни характеризується наступними специфічними характеристиками:

1) одним із ключових викликів для бізнесу є логістичні труднощі та порушення ланцюгів постачання, що обумовлено руйнуванням інфраструктури, блокуванням транспортних шляхів та зміною географії поставок. Внаслідок цього підприємства змушені швидко перебудовувати свої логістичні маршрути, розширювати партнерські зв'язки на міжнародному рівні, а також оптимізувати процеси складування та дистрибуції;

2) стрімке зростання цін на товари та послуги, що спричинене порушенням економічної стабільності, девальвацією національної валюти, дефіцитом ресурсів і підвищеними витратами на забезпечення безпеки діяльності. Даний аспект змушує компанії